

Motion till riksdagen 2013/14:Sk6

av **Leif Jakobsson m.fl. (S)**
med anledning av prop. 2013/14:76

Förändrad trängselskatt och infrastruktursatsningar i Stockholm

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regioner ska få betydande bestämmanderätt över trängselskatters utformning och intäkter.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag på trängselskatt för utlandsregistrerade fordon.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag på ett generellt grundavdrag i trängselskatten som löser frågan om den administrativa bördan kring enstaka passager på Essingeleden.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma till riksdagen senast då Förbifart Stockholm öppnas år 2022 med ett förslag på en enhetlig skatt för Stockholms innerstad och Essingeleden.

Motivering

Utsläpp och andra föroreningar orsakade av den intensiva vägtrafiken i de större städerna är ett stort hot mot både närmiljön och klimatet. Trängselskatt är ett effektivt styrmedel för att minska trängseln och hålla tillbaka utsläppen i stadskärnorna. Trängselskatt måste kombineras med satsningar i kollektivtrafik, gärna spårbinden sådan, och satsningar på att underlätta förflyttning på andra sätt, exempelvis med cykel.

Införandet av en trängselskatt i Stockholm i enlighet med folkomröstningens beslut har resulterat i positiva effekter för miljö och trafikmängd. De borgerliga partierna har också anslutit sig till idén om trängselskatt. Sedan trängselskatten infördes har dock Stockholm vuxit kraftigt och trafikmängden

Fel! Okänt namn på

återigen ökat. Samtidigt har nödvändiga investeringar i Stockholms infrastruktur uteblivit under det borgerliga styret i såväl riket som staden och regionen. Inte minst har detta gällt frågan om en utbyggd tunnelbana vilket vi socialdemokrater föreslog redan i valrörelsen 2010. Även på denna punkt har borgerligheten tänkt om och anammat våra tidigare förslag, vilket ändå är positivt för både stockholmarna och besökare från övriga landet.

I januari 2014 skrevs avtal om den s.k. Stockholmsförhandlingen som kommer att innebära en utbyggnad av tunnelbanan i Stockholm. Detta är välkommet. Vi socialdemokrater valde att som oppositionsparti inte låsa oss vid någon specifik sträckning eller finansieringslösning av tunnelbanan i infrastrukturmotionen från november 2012 eller kommittémotionen från i höstas. Vinner vi valen får vi dock givetvis ta över Stockholmsförhandlingen, avsluta den och påbörja byggnationen av nya tunnelbanelinjer.

Vi vill att regioner ska få betydande bestämmanderätt över trängselskatters utformning och hur intäkter bäst används för olika investeringar i infrastruktur. Det är mycket viktigt att regeringen även löser frågan om att ta ut trängselskatt för utlandsregistrerade fordon. Våren 2013 skrev Vägtullsutredningen att trängselskatt för utländska fordon skulle kunna införas första januari 2014. Regeringen har i detta inte kommit fram med något förslag vilket är djupt olyckligt. Den folkliga legitimiteten för trängselskatterna i både Stockholm och Göteborg undergrävs genom att denna fråga inte löses. Konkurrensneutraliteten i åkeribranschen fordrar också att frågan får en snabb och robust lösning. I dagsläget har svenska åkerier en konkurrensnackdel då de utländska åkerierna slipper betala trängselskatt. Trängselskatten i Göteborg omfattar genomfartstrafik på E6:an vid Göteborg, och då även genomfartstrafik förbi Stockholm kommer att få betala trängselavgift på Essingeleden är det mycket angeläget att frågan får en snar lösning. Vi socialdemokrater är villiga att diskutera förändringar vad gäller nivå och utformning och ställa oss bakom en generell höjning samt införandet av trängselskatt på Essingeleden.

Skatteverket anför i sitt yttrande att personer som någon enstaka gång passerar Essingeleden inte bör omfattas av trängselskatt. Lagrådet framhåller att utvidgningen till Essingeleden kommer att medföra att fler personer utan anknnytning till Stockholm kommer att behöva betala så låga belopp som 11 kronor och att den föreskrivna tilläggsavgiften i sådana lägen, 500 kronor, framstår som oskälig. Regeringen anser utan närmare motivering att något undantag inte är motiverat.

Eftersom administrationen av trängselskattesystemet är datoriserad borde det inte vara svårt att t.ex. för varje månad undanta varje bils enstaka passager på Essingeleden från trängselskatt. Det exakta antalet kunde bestämmas med utgångspunkt från en bedömning av intäktsbortfall och trängseffekt. En generell och därför bättre lösning skulle kunna vara att medge alla skattskyldiga ett (automatiskt) månadsavdrag på ett lågt belopp i syfte att undvika fakturering av småbelopp och orimliga tilläggsavgifter för småbelopp vid utebliven eller försenad betalning.

Ett grundavdrag av ovan skisserad art skulle dels ta bort onödig administration kopplad till småbelopp, dels stärka legitimiteten för trängselskatten

Fel! Okänt namn på

som kan skadas av att småbelopp kombinerat med höga tilläggsavgifter avkrävs för enstaka passager.

Regeringens förslag på att beloppen ibland skiljer sig åt beroende på om man kör på Essingeleden eller i Stockholms innerstad är inte bra; enhetliga belopp borde här ha övervägts.

Regeringen föreslår att trängselskatten på Essingeleden ska sänkas när Förbifart Stockholm 2022 öppnas för trafik och motiverar detta med att Trafikverket anført att man annars riskerar att överutnyttja Förbifarten och underutnyttja Essingeleden. Vi tycker som sagt att en enhetlig skatt bör eftersträvas samt att det därutöver definitivt är för tidigt att nu binda sig i denna fråga. Vi vet i dagsläget föga om hur den kraftfulla befolkningsexpansionen av Stockholmsregionen kommer att påverka trafiken på Essingeleden, oavsett att trängselskatt nu införs på den. Det kan fram mot år 2022 finnas goda skäl för att inte sänka skatten på Essingeleden, i vilket fall bör den frågan prövas då och inte bestämmas nu. Senast i det sammanhanget kan också skatten göras enhetlig för Essingeleden och Stockholms innerstad.

Stockholm den 20 februari 2014

Leif Jakobsson (S)

Hannah Bergstedt (S)

Christina Oskarsson (S)

Peter Persson (S)

Hans Olsson (S)

Anders Karlsson (S)

Teres Lindberg (S)